

KIÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap



A pilisi szlovákok bálja



Február 3-án délután viharos szél hordta a havat mikor gyülekezni kezdtünk községünk főterén addigra mérséklődött a szél és később a havazás is megszűnt. A pilisi szlovákok hagyományos batyu báljára gyülekeztünk melyre idén is két kibuszal indultunk. Idén a XIX. farsangi bált Sárísáp rendezte. A rendezvény helyszíne, ugyanúgy, mint kilenc évvel ezelőtt: Sárísápi Művelődési Ház volt. A rendezvényt a 2009 évihez hasonlóan, a Pilisi Szlovákok Egyesülete és Regionális Kulturális Központja, Sárísáp község Önkormányzata és a Sárísápi Szlovák Önkormányzat rendezte. Pilisszentlászló és Mogyorósbánya képviselete abban a kiváltságos helyzetben volt, hogy a Művelődési Ház színpadán került elhelyezésre. Innét Pazar rálátásunk volt az eseményekre. A két busz némi eltéréssel érkezünk a helyszínre ahol a bejáratnál nagyon szívélyesen fogadtak, és a szokásnak megfelelően, sárísápi pálinkafélékkel, és apróbb ajándékokkal fogadtak. Az esküvőkhöz hasonlóan, még rozmarint is tűztek mellünkre. A jeles rendezvényen hazai szlovákságunk számos

vezetőségi tagja is megjelent. A megjelent vendégek számos köszöntést követően felálltunk és a Pilisi Himnusz két nyelven történő eléneklése után kezdődött az ünnepi műsor. Több ének és táncgyüttes lépett fel igen pazar műsorral. Néhány egyéni ének és táncos is fellépett. A program műsor befejezése után, kezdődött a tánc. A megszokott zenekar, szinte megállás nélkül húzta a talp alá valót egészen éjfélig. Éjféltől kezdődött a tombolahúzás. A sorsolni valókhoz, a többi településhez és magánemberekhez hasonlóan Pilisszentlászló Község Önkormányzata és Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata is hozzájárult. A megszokotthoz képest idén talán több ajándék gyűlt össze, és került kisorsolásra. A sokáig elhúzódó tombolahúzást a jövőre kerülő rendezési jog kisorsolása követte. A kalapból kihúzott papíron Kesztölc neve volt olvasható. Jövőre tehát Kesztölc a pálosok ősi fészke büszkélkedhet a rendezési joggal.

Franyó Rudolf



Az utolsó kántortanító

Néhány gondolat Dombai Pál kántortanítókról, aki 1911-ben született

Édesapja Dombai István, édesanyja Majnek Mária. A családban 4 fiúgyermek született: Nándor, Jenő Lajos és Pál. Kuláknak lettek nyilvánítva, ami azt jelentette, hogy sok földjük volt. Ez azt is jelentette, hogy bár mindegyik gyereket taníttatni szerették volna, de erre pont a földek miatt nem volt lehetőség. Akkoriban az volt a szokás, hogy a legidősebb fiúgyermek marad a szülőkkel, műveli a földeket velük és gondoskodik a többi testvérről is. Így Jenő és Pál taníttatását is úgy oldották meg, hogy terményt vittek tandíjként és a kollégiumba, hogy a tanítóképzőben tanulhassanak. Lajos a kovácmesterséget tanulta ki, Jenő pedig katonai pályára került. Leventeoktató volt, amiért aztán a háború után menekülnie kellett Dél-Amerikába feleségével és 3 gyermekével. Jenő és Pál nagyon szerette a sportokat és tehetségük is volt hozzá. A képzőben híresek voltak a tornamutatványaikról. Itthon is öröm volt nézni, ahogy pl. kézen álltak és jártak még a létrán is a szénapadlásra. A család utódai a mai napig követik, és egész jól művelik - főleg hobbiként - a különböző sportágakat. Az egész család példásan ápolta a rokoni kapcsolatokat: vasárnap az Úr napján ünneplőbe öltözve a litániáról hazajövet látogatták egymást, a patakparti padokon ülve beszélgettek az asszonyok. A férfiak pedig benn a konyhaasztal mellett beszéltek meg a világ dolgait.

Pál a tanítóképző elvégzése után 10 évvel tért vissza a faluba tanítani. Az 50-es években még csak ébredezett a kultúra. A falubeli fiatalok és idősebbek is örömmel szerepeltek a dalárdában, amit szervezett. A 40-50 éves férfiak és nők évente adták elő a passiót és a 4 szólamú templomi énekeket. A kórus később kibővült a nagyobb, jó hangú iskolás gyerekekkel is. A templomi énekeken kívül magyar és szlovák népdalokat is megtanultak, melyeket a Nemzetiségi Találkozókon és megyei szlovák összejöveteleken adtak elő. Pál tangóharmonikán kísért a kórust. Ez alkalmakkor elutaztak Pomázra, Szentendrére, Budakalászra, Csobánkára, Pilisszentkeresztre és Pilisszántóra is Mindenütt örültek és köszönték a

részvételt, a színvonalas műsorért arany oklevélben is részesültek. Amellett, hogy több évig tanította az irodalmi szlovák nyelvet, kántori feladatokat is ellátott, mivel kántortanító volt. Évente betanított színi előadásokat. A vallási témájúakat karácsonykor és húsvétkor adták elő. Az iskolai kórossal szintén versenyeken és járási rendezvényeken vettek részt. Zenetudását szívesen átadta a gyerekeknek, rendszeresen voltak tanítványai, különböző hangszereken oktatta őket. Lokálpatrióta volt, mindig büszke falujára és gyermekeibe is beleplántálta a természet és a gyönyörű völgykatlanba telepedett Pilisszentlászló szeretetét. Sokat kirándult családjával a közeli történelmi helyekre (pl. Visegrádra), vagy más közismert túraútvonalakra (pl. Prédikálószték, Vadálló kövek) és zarándokhelyekre. Ismerte és beazonosította a környező hegyeket a térképről. Szeretett barkácsolni, gyermekei játécai főleg sajátkészítésű alkotások voltak. A patakon működő kis fa vízimalom, a hatalmasra lendülő hinta és a gólyaláb, melyen sajátjai mellett a rokon- és szomszédgyerekek is előszeretettel billegtek olykor. Hobbija a kertészkedés és méhészkedés volt. A házat körülvevő kert a konyhai zöldségek mellett gyümölcsfákkal volt tele, melyek közül valamelyik mindig szolgált gyümölcsessel egész nyáron. Az udvar füves volt, - ami akkoriban ritkán fordult elő - a teraszt ahol a család vasárnap ebédel, sűrű szőlőlugas vette körül. A kommunista rendszerben aztán később főleg vallási tevékenységei miatt még az állása is veszélybe került. Nem nézték jó szemmel kántori mivoltát és lassan kedvét veszítve a minimumra csökkentette szabadidejében végzett munkáját. Szívproblémái miatt nyugállományba vonult és 68 évesen halt meg.

Tisztelettel: Dombai Ágota, a leánya.

Karácsonyi ajándék - Avagy vissza a feladónak

A szelektív hulladék elszállítása ünnepnapra esett. Talán későn rakták ki néhányan, s úgy döntöttek leviszik a főtéri gyűjtőkbe. Csakhogy azok már tömve voltak, így aztán mellé kerültek, kutyák, patkányok martalékkaként.

A kamerák biztosan látták az elkövetőket.

Most azonban egyszerűbb volt, hiszen a kapott leveleken: név cím és minden rajta volt. Jó szándékú emberek bevitték a zsákokat Polgármesteri Hivatal udvarába. Néhány nap múlva, azonban már azt hallottam, szétszórták a tulajdonos kertjében.

Nincs gazdája falunknak, elbeszélünk egymás mellett, nem törődünk, nem figyelünk embertársainkra. Felháborítónak tartom, hogy amit polgárőreink feltárnak, fotókkal dokumentálnak, ügyintézés helyett a T. Képviselő úr WC falára kerül. Sajnos a személtelés, állattartás hiányosságai mellett, már tragikus események is történtek kis falunkban. Meggyőződésem, hogy mindkét tragédia megelőzhető lett volna, ha odafigyelünk egymásra. A szomszéd, a polgárórség ezeket is jelezte a családtagoknak, a hivatalnak. Hiába! Miért van a hivatal? Miért vannak a képviselők? Miért nincs együttműködés a hivatal és önkéntes egyesületek között? Polgármester úr Ön hol volt ezen eseményeknél? A polgárőr parancsnok időnként ránézett ezekre, az emberekre, és Ön Polgármester Úr? Nem volt elég a 2017. december 31. rendőri jelentés? Aki dolgozik, az néha hibát is követ el, Önnek legalább azt tudnia kellene, hogy a

labdát nem elég eljuttatni a gólvonalig, AZT BE IS KELL RÚGNI! A vasárnapi misén, - falunk szülötte – még valamit tenni akaró falunkért, - kilépve a templomból – „gyertek, mutatok valamit”. Szerzett egy fényképezőgépet és elmentünk megtekinteni, a foci pályán éppen edzést, tartó játékosokat. Beszélgetnek az emberek



holmi 20 millió Ft-os beruházásról. Be szép is lesz! Elnézve a játékosokat nagyon jó mozgásúak, erősek, magasak, és nem is kettő - NÉGY LÁBUK VAN! Sajnos az esti szomorú eseménynél sem volt jelen hivatalos személy, aki nyilatkozzon. Még szerencse, hogy nem történt nagyobb tragédia a:, vízzel áram alatt lévő helyiséget oltani – b:, a gázpalackok sem robbantak fel c:, a keddi szél, nem két nappal előbb jött. – Nem is merek belegondolni.

Tusák József, sakktanár

Görgey Artúr tábournokról születésének 200. évfordulóján Gondolatok a visegrádi szoboravatásról

Január 3-án, születésének 200. évfordulóján Görgey Artúrra, az 1848/49 Forradalom és Szabadságharc legendás tábournokára emlékezünk. Ebből az alkalomból Visegrád városa, a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Kulturális

Egyesület támogatásával. Szobrot avatott a Városháza belső udvarán. Majd később, május 21-én a Magyar Honvédelem napján újabb szoboravatás lesz Visegrádon. Egykori lakóhelye közelében, amit Görgey lépcsőként ismer a

közvélemény. A szoborral régi adósságot törlesztünk. Azon a településen, ahol Görgey életének jelentős részét élte le. Semmi sem utalt, erre a történelmi tényre. Szobra, legalább is nem volt a kitűnő hadvezérnek Visegrádon. Kétszáz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy az egykoron árulónak tartott Görgey elfoglalja méltó helyét a magyar történelemben. A cikk szerzőjének ebben kezdeményező szerepe volt ahhoz, hogy régóta szorgalmazta a szobor állítását, Visegrádon. Hogy miért, arra választ Görgey életútja ad, amelyet csak vázlatosan van módomban felvázolni. Görgey nem készült katonának, édesapja nyomására választotta a katonai pályát. Az Alsó-ausztriai Tullin városának alsó – ausztriai városának császári - királyi utászkarikájába került. Tanulmányai befejeztével, a Bécsi Magyar Királyi testőrségében szolgált. 1842-ben áthelyezték a 12. huszárezredhez, ahol igazságtalanságok érték. Ezért elhagyta a császári királyi hadsereget. Leszerelése után vegyészetet tanult a prágai egyetemen, vegyész-mérnöki diplomát szerzett. Átvette, nagynénje toporci birtokainak igazgatását. Már – már úgy tűnt, hogy élete hátralévő részét gazdálkodással tölti. Pályázott a pesti egyetem kémia tanszékének egyik beosztására is. Az állást azonban nem kapta meg, amely eldöntötte Görgei sorsát. Bejelentkezett a szerveződő honvédsereghez, ahol századosként kezdte el pályafutását. A Szabadságharc iránti szimpátiája kifejezésekként nevét Görgeire változtatta, és haláláig így írta nevét. Az ypszilon helyett sima i-vel. Alakulatával győzelmet arat, hamarosan ezredes lett, majd tábornok. Gyors karriert futott be, de, egyre több konfliktusa lett Kossuth Lajossal. A cikk terjedelme, nem teszi lehetővé, hogy felidézsem katonai sikereit a hadsereg fővezéri posztján. Kossuth, Görgeit a Magyar Szabadságharc árulójának tartotta azért, mert honvédsereg Világosnál letette a fegyvert, a többszörös túlerővel, lévő ellenséggel szemben. Sokáig ez a kép élt Görgeiről a köztudatban.



Kossuthnak száz meg száz szobra van, utcák vannak róla elnevezve, És Görgei? Az árulónak tartott Görgeit még I. Miklós orosz cár is tisztelte. Napóleonhoz hasonlította katonai képességeit. Görgei a világsi fegyverletéssel a magyar honvédek tízezreit mentette meg a haláltól. Ha nem ilyen döntést hoz, jöttek volna a cári csapatok, Paszkievics herceggel az élen, majd kétszáz ezer katona, és ha ez nem lett volna elég, ugyan hány jött volna még? Kozák, tatár, orosz. Mert, ha nem lett volna elég, miért ne jött volna kétmillió? Nagy volt a hátszág. Görgeinek alig száz ezer katonája volt! Már alig volt fegyver lőszer és ágyú. Mit tett eközben Kossuth apánk? Spekulált, felajánlotta a magyar koronát az orosz cárnak, pontosabban Konstantinnak, a cár gyermekének, aki a Magyarországot előzőlő cári sereg tisztje volt. Az orosz cár azonban csak a feltétel nélküli

fegyverletételről, volt hajlandó tárgyalni. Kossuth ekkor lemondott a kormányzóságról, és elhagyta az országot, és Görgeire ruházta a teljes katonai és polgári hatalmat. A fegyverletétel után Görgeit Klágerfutba internálták majd a Kiegyezés után hazatért. Hol a fővárosban, hol öccse Visegrádi házában élt.

Görgei nem árulta el a szabadságharcot! Nem volt áruló. A fegyverletétel a katonai erőviszonyok, által kikényszerített döntés volt. A hazaárulás vádja, mára végleg lezárult a történelemben. A bécsi levéltárban féltve őrzött dokumentumok egyértelműen igazolják Görgei döntésének Helyességét.

Büszkeség tölt el, hogy részese lehettem ennek a történelmi igazságtételnek, hogy ott lehettem Görgei szobrának felavatásán, Visegrádon, amelynek magam is kezdeményezője voltam. Köszönet mindazoknak, akikkel együtt lehettem.

Koncz János ezredes, Pilisszentlászló

Padlí v I. Svetovej vojne

Prvá svetová vojna, nazývaná aj veľká vojna, zamiešala osudmi miliónov ľudí po celom svete. V Rakúsko-Uhorskej monarchii nebolo prakticky žiadnej rodiny ktorej by sa táto vojna nejakým spôsobom nedotkla. Mnohí vojaci sa domov nikdy nevrátili, alebo skončili ako mrzáci s doživotnými následkami. Svedčí o tom aj pamätník padlým v I. Svetovej vojne, ktorý sa nachádza vo Vašej obci.

Vo Viedenskom vojenskom digitálnom archíve je možné nájsť údaje o viacerých vojakoch z Vašej obce, ktorí narukovali na front. Rakúsko-Uhorské ministerstvo vojny vydávalo asi v dvojtýždenných intervaloch úradný dokument, tzv. Zoznam strát (dôstojníci a vojaci). Názov tohto dokumentu bol uvedený v desiatich jazykoch. Prvý názov bol v nemčine – „Verlustliste“, potom v maďarčine – „Veszteség lajstrom“, v češtine – „Seznam strát“, atď. Vojak, ktorý bol uvedený v tomto zozname bol buď padlý (zomrel v boji, väčšinou s uvedením dátumu smrti), zranený, alebo zajatý. Každý vojak uvedený v tomto zozname mal uvedené priezvisko a meno (v nemeckom tvare), druh vojska, číslo komanie, krajinu, župu, mesto alebo dedinu odkiaľ vojak je, alebo bol. Tieto zoznamy strát nie sú na tejto internetovej stránke pravdepodobne kompletne, ale aj tak sú ich tam nafotené stovky.

V týchto zoznamoch som našiel niekoľko vojakov z Vášho pamätníka padlým v I. svetovej vojne. Napríklad v zozname č. 155, zo dňa 6.4.1915 je uvedený vojak Dombai Franz (Ferencz), narodený v roku 1892, ktorý padol v boji 28.2.1915. V zozname č. 591, zo dňa 19.6.1917 je uvedený vojak Dombai Aladár, narodený v roku 1897, ktorý padol v boji 18.3.1917. V zozname č. 560, zo dňa 25.4.1917 je uvedený vojak Dombai Josef (József), narodený v roku 1885, ktorý bol zajatý v

meste Pensa v Rusku.

Keďže posledne menovaný Dombai Josef nepadol v boji, ale bol zajatý, patril k tej skupine vojakov o ktorých príbuzní nemali žiadne informácie. Šťastím bolo, ak sa vojak po určitom čase zo zajatia dostal a vrátil sa domov. Inou a oveľa horšou situáciou bolo pre rodinu to, ak o manželovi, synovi, atď. nemali príbuzní žiadne informácie ani celé roky po vojne. Títo vojaci mohli mať doma rodiny s deťmi a pod. Situácia v takýchto rodinách bola nepriaznivá aj po ekonomickej stránke. Peňažné dávky od štátu neboli dostatočné. Manželky časom zvažovali nový vydaj, alebo žili s novým partnerom ako druh a družka. V situácii keď sa žena plánovala znovu vydať, alebo pri riešení majetkov (dedičstvo a podobne) bolo potrebné vyhlásiť nezvestného manžela za úradne mŕtveho. Tieto úkony vykonávali na žiadosť pozostalých advokátske kancelárie. Takéto oznamy je možné nájsť o viacerých nezvestných vojakoch z Vašej obce v novinách - „A Budapesti Közlöny Hivatalos Értesítője“ z 20-tych a 30 – tych rokov minulého storočia. Následne boli títo roky nezvestní vojaci vyhlasovaní príslušnými úradmi za úradne mŕtvych.

Takto boli vyhlásení za úradne mŕtvych: Dombai József (narodený 28.3.1885) v roku 1932, Franyó János (narodený 30.10.1883) v roku 1932, Holba István (narodený 3.5.1887) v roku 1933, Vanyák Ferencz (narodený 1.9.1877 v Pilisszentlászló, ale pred vojnou bol ženatý v Szentendre) v roku 1920, Kovácsik István (narodený 6.10.1888) v roku 1926.

Bc.

Roman Slovák

Elestek az első világháborúban

Az első világháború, más néven nagy háború sok millió ember sorsát megpecsételte a világban. Az Osztrák Magyar Monarchia területén nem volt család, amelyet ez a háború nem érintett volna. Sok katona soha nem tért haza, vagy ha igen akkor, mint nyomorék az egész életre. Erről tanúskodik az iskola udvarán, lévő emlékműnk is.

Több katonáról a falunkból, akik a frontra mentek, lehet találni adatokat a Bécsi katonai digitális archívumban. Az Osztrák Magyar Monarchia hadiminisztériuma kéthetente adott ki hivatalos okmányt, úgynevezett „Veszteség névsor“/ tisztek és katonák. A katona amelyik rajta volt a listán, az vagy elesett, harcban, vagy megsebesült vagy

fogságba esett. Minden katona neve mellett rajta volt a névsoron, alakulatának száma, és az ország, város, falu ahonnan származott. Valószínű, hogy ezeken a névsorokon nincs ott minden katona, és mégis tízezrek vannak rajta a listákon.

Ezekben a névsorokban találtam néhány nevet a falunkban lévő emlékműről. Például a névsor 155 szám alatt Dombai Ferenc katona nevét, aki 1915 április 6 – án született és 1915 febr. 28 án esett el. Az 591 szám alatt Dombai Aladár katona nevét, aki 1897 ben született és 1917 márc. 18 esett el a harcban. A névsorban 560 számmal Dombai József/József katona neve található, aki 1885 ben születet és 1917. április 25-én Oroszországban Pensa városában esett fogságba.

Mivel az utolsó felsorolt Dombai József nem harcban esett el, de fogságba került, abba a csoportba tartozott, akikről a hozzátartozók semmit nem tudtak. Szerencse volt, ha ilyen katona még hazatért. Sokkal rosszabb helyzet volt az, amikor a férjről, vagy fiukról nem volt hír a háború után sem. Ezeknek a katonáknak otthon volt a család, gyerekek ilyen családokban nagyon nehéz volt a megélhetés. Nem kaptak elegendő anyagi támogatást az országtól. A feleségek újra férjhez

akartak menni, vagy társi kapcsolatban éltek. Abban az esetben, ha a feleség újra férjhez akart menni vagy vagyoni dolgokat kellett megoldani /örökség/ a férjet halottá kellett nyilvánítani. Ezeket a lépéseket az ügyvédi irodák intézték a család kérésére. Ilyen értesítést többet lehet találni a falunkból „A Budapesti Közlöny Hivatalos Értesítőjében a múlt század 20 -30-as éveiből”.

Utólag ezek az eltűnt katonák az illetékes hivatalokkal halottnak lettek nyilvánítva.

Így lettek hivatalosan halottnak nyilvánítva: Dombai József, aki 1885. március, 28 született és 1932-ben lett halottá nyilvánítva. Franyó János, aki 1883. október 30-án született és 1932 ben lett halottá nyilvánítva. Holba István, aki 1887. május 3-án született és 1933 ban lett halottá nyilvánítva. Vanyák Ferenc, aki 1877. szeptember, 1-én született és 1920 – ban lett halottá nyilvánítva. Kovácsik István, aki 1888. október 6-án született és 1926 ban lett halottá nyilvánítva. Az egyházi anyakönyv szerint minden fent felsorolt hősi halottunk Pilisszentlászlón született. Legyen nekik könnyű az idegen föld, amely örök álmukat őrzi.

Fordította: Franyó Rudolf

Az ószlávok Szlávok a Kárpát medencében Letelepedésük és életmódjuk

Az ószlávok Kárpát medencei megjelenése az eurázsiai nagy migrációs időszakra, az V. század végére tehető. Őshazájuk keleten, a Dnyeper és Bug folyók között, a mai Ukrajna és Lengyelország területén volt. Onnan délnek, illetve nyugatnak indultak el. Néhány korábbi, elsősorban az ebben hitelesnek nem teljesen elfogadható Nesztor krónika a szlávok eredeti lakóhelyét a közép-Duna völgybe teszi. Ezt az elméletet az írásbeli források és a régészeti kutatások nem támasztják alá, ellenkezőleg a Kárpát medencébe történő betelepedést keleti irányból valószínűsítik. Az V. század végén, a VI. Század elején a szlávok két irányból érkeztek a Kárpát medencébe, északról a Kárpátok gerincén keresztül és a Duna folyam mellett déli irányból. Az V. század legvégére a mai szlovák terület benépesedési folyamata lelassult. A

germán eredetű svébek lassan nyugat felé húzódtak. A mai nyugat-Szlovákiába és Morvaországba elsőként érkező szláv törzsek valószínűleg találkozhattak a távozó longobárdokkal. A szlávok tehát ritkán lakott, de nem üres országba érkeztek és a VI. század folyamán a mai szlovák terület meghatározó elemévé váltak. Ezzel befejeződött a germán eredetű népesség öt évszázadon át, tartó dominanciája. Ettől kezdődően a szlávok jelenléte napjainkig folyamatosnak tekinthető. A Vág és Nyitra melletti szláv területről előkerült aránylag gazdag régészeti leletanyag, tanúskodik a letelepedés folyamatáról és legalább nagyvonalakban lehetővé, teszi az ószlávok életének rekonstruálását. Néhány régészeti lelet alapján bizonyítható, hogy a szlávok az elvándorolt

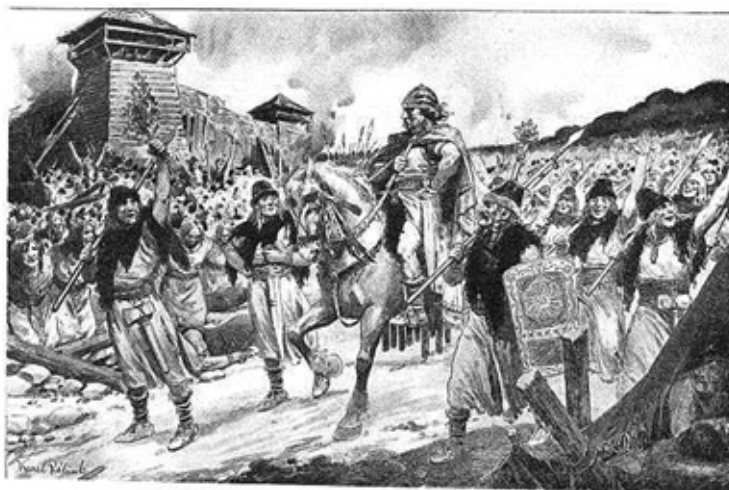
népek városaiban, hajlékaiban telepedtek le. Valószínűleg felhasználták a korábbi római vagy germán építkezések megmaradt építőanyagait és az elhagyatott településeken ottmaradt szerszámokat.

A szlávok külterjes földművelést folytattak, ehhez nagy vetésterületre volt szükségük. Ilyetén az apró településekhez nagy kiterjedésű termőföldek tartoztak. A szlávok letelepedésük helyszínénél elsősorban a folyóvölgyeket választották, ahol termékeny földeket találtak, gyakran mellékágakat, folyókanyarulatokat, enyhe emelkedésű domboldalakat.

A régészeti leletek alapján megállapítható, hogy a szlávok monogám életet éltek. Halottaikat elhamvasztották, a hamvakat urnába helyezték és kis mélységű sírokba, temették. A legelső szlávok kulturális színvonala a területen korábban élt keltákkal, germánokkal és főleg a római civilizációval szemben alacsonyabb fokú lehetett. Természetesen a népvándorlás negatív hatásai egész Európára rányomták bélyegüket. A szlávok életéről az írásbeli források is tanúskodnak. Prokopiosz bizánci történész „Történelem” című munkájában a szlávok életéről meglehetősen részletesen ír: „Egy istenben hisznek, a fény

megalkotójában, akire a mindenség egyedüli teremtőjeként tekintenek, élő bikát áldoznak tiszteletére és más szertartásokkal is, hódolnak előtte. A folyókat, a tündéreket és más istenhez

hasonló lényeket tisztelik, áldozatot mutatnak be nekik, és segítségükkel jóslásokat is végeznek. Egymástól szétszórta, szegényes kunyhókban élnek, gyakran változtatják lakóhelyüket. Ellenségeik ellen gyalogosan vonulnak harcra, kezükben pajzzsal és lándzsával.



Slavský náčelník Samír po rituální učit Dobrobertem.
(Ilustrace podle povídky od pana K. K. K.)

Némelyüknek se inge, se kabátja, néhányuknak csak nadrágja van, csípőjükön széles övvel. Egy nyelvet bírnak, beszédjük műveletlen, barbár. Külsőjükben hasonlóak, nagy erejük. . Bőrük és hajszínük nem túlságosan világos, nem is sötét, amolyan gesztenyeszínű. Életmódjuk nyers, kellemetességek nélküli”...

A mezőgazdaság és a kézműipar már a VII. században gyors fejlődésnek indul, élénk árucserét folytatnak a viszonylag fejlett Bizánccal (a bizánci pénzverdék érméi Nemesvarbórol származnak), a Merovingok Frank birodalmával és az észak európai területekkel.

Dušan Kováč
fordította: Papanek László

Fogy népünk, egyre fogy Etelka néni

A 2017. esztendő gyásszal kezdődött szülőfalunkban Pilisszentlászlón. Hat temetés néhány hét alatt. Ilyen gyakori halálozás száz évvel ezelőtt történt, amikor a Nagy Háborút követően a spanyolnátha támadta meg községünket. Matyasovszky plébános úr is megbetegedett, és a kántortanító úr végezte a temetési szertartást. Gyászos évkezdésünk első halottja Etelka néni volt. A házam előtti utcarészt söprögettem, mikor megtudtam a szomszéd Julkától Etelka néni

halálhírét. Rögtön felvillant az agyamban, amint utolsó éveiben sántikálva bár, de szinte minden nap kijárt a temetőbe hozni, vagy csak locsolni a virágokat. Azon a napon, mikor megtudtam a hírt, örökké becsukta szemét. Többször beszélgettem vele a temetőben és szomorú szavaiból szinte kisugárzott férje utáni vágyakozása. Húsz évet élt férje nélkül. Húsz éven át, végezte háza körül a férfimunkát is. Bizony pedáns rendet tartott a házában és körülötte. Etelka néni a falualapítók

egyik sarja, 1930. szeptember, 15- én született Dittrich István másodszeri pilisszentlászlói plébánossága idején. Általa lett megkeresztelve. Édesapja Dombai Ciprián, édesanyja Dombai Vilma. 1951. október 13-án Dankovics Lászlóval kötött házasságot, akivel annak haláláig,

negyvenhat éven át boldog házasságban élt.

Drága Etelka néni, most már együtt vannak Laci bácsival az égi mezőkön, legyenek boldogok örökké! A temetési szertartás Fajcsák Tibor lelkiatyánk vezetésével történt.

Hazatért



Még ugyanaznap 2017. január 8. délutánján kísértük utolsó útjára Hornyák László barátomat, aki 1941. december 3 – án született. Hornyák Lajos és Vrhovina Ilona szülők házasságából. Szintén ősi pilisszentlászlói család gyerekeként.

Gyerekkorát és iskolás éveit Pilisszentlászlón, a Kápolna – közben lévő szülői házban töltötte. A nála egy évvel, idősebb bátyámmal igen jó barátságot ápolt. Így már gyerekkoromtól jól emlékszem Lászlóra. Igen tehetséges és jó eszű ifjú volt ezért már egész fiatalon földmérő mérnökök között dolgozott. Nagyon jó közösségi szellemű a

közért ténykedő ifjúként ismertem. A faluból talán először vett részt kerékpár versenyeken, ahol komoly sikereket ért el. 1962. november 17. – én kötött házasságot szintén helybeli lánnyal Dombai Irénnel. Házasságukból egy fiú és egy leánygyermek született.

A gyereknevelés mellett Szentendrén telket vásároltak, majd később építkeztek. Kortársaikhoz hasonlóan mindkettőjük sok, sok izzadsága által épült fel családi fészük. Ezt ezen, soraim erejével is tanúsíthatom, hiszen magam építettem a házukat, amihez ők adták a nehezét, a segédmunkát. László ekkor már, mint autószerelő a MÁVAÚT javítóműhelyébe dolgozott, ahol nyugdíjazásáig eredményes munkája által megbecsült dolgozója volt műhelyének.

László barátom teste a közeli Szentendréről visszatért elődei verejtéke által felszentelt ősi földre. Isten veled kedves László, nyugodjál békében, és legyen Néked könnyű szülőfalud földje. A temetési szertartás szintén Tibor atya által történt.

Ágnes

László barátomat alig egy hét elteltével a szintén Pilisszentlászlón született sógornője, Ágnes követte a temetőbe.

Dombai Ágnes 1940. szeptember. 26 – án született Dombai Béla és Dombai Terézia házasságából. Fekete plébános úr által lett megkeresztelve. Kortársaihoz hasonlóan nehéz, keserves időkben töltötte gyerek éveit. A háborút követően sem igazán javultak a megélhetési viszonyok. 1957. február 23 – án ment férjhez a szintén helybeli Varga Lászlóhoz, akitől leánygyermeké született. Később elvált, majd újabb házasságából fiúgyermeket szült. Ágnes, erős akaratának és

szorgalmának köszönhetően két rosszul sikerült házassága ellenére egyedül is talpon tudott maradni. Talpig becsületes és nagyon szorgalmas asszonyka volt. Életének utolsó esztendőit, több mint két évtizedet szentendrei házában töltötte. Sógorához hasonlóan, teste visszatért szülőfaluja földjébe.

Kedves Ágnes, küzdelmes életed után, nyugodjál békében, és legyen neked is könnyű szülőfalud földje! A szentmisét és a temetési szertartást Fajcsák Tibor lelkiatyánk végezte.

Krisztián

Krisztián, mindenki Krisztiánja 1979. szeptember, 1 – én látta meg a napvilágot Budapesten, a Rókus kórházban. Budapesten született ugyan, de Hornyák István és Dombai Magdaléna szülei által ősi pilisszentlászlói családok sarja. Itt élt és itt is fejezte be rövid földi életét. Szeptember 1 – én született és a hónap utolsó napján 30 - án lett, az egyik „legnagyszerűbb” plébánosunk, Marcis Ferenc által megkeresztelve. Miután elvégezte általános iskolai tanulmányait, nem édesapja kőműves mesterségét választotta. Az építészet helyet inkább a gépkocsik érdekelték, így az autólakatossági mesterség felé hajlott. Ezt a mesterségét igazán odaadóan és fiatal kora ellenére, magas szinten művelte. Nem ismert lehetlent.

Minden elvállalt munkáját, sokszor erején felül is igyekezett a legjobb tudása szerint megoldani. Ugyanakkor nem csak szakmailag, de emberszeretetből is ragyogó elme volt. Ahol, akinek tudott segített. Soha senkit meg nem bántott. Állandóan mosolygós arca, enyhe humorral, még most is szemeim előtt van. Egy ilyen élet, talán saját hanyagsága miatt szakadt meg. Igen komoly mesteremberrel, és jó lelkű fiatalemberrel lettünk szegényebbek. Isten véled kedves ifjú barátom, Krisztián! Nyugodjál békében végső nyughelyeden!

Krisztián testvérünket szintén Tibor atya vezetésével kísértük utolsó útjára.

„Etká” néni

A Dittrich István plébános úr által Gizella Etel névre keresztelt, valóban mindenki „Etká” nénije mintegy négy évtizeden át, irányította községünk lakóinak hivatali ügyeit. 1933. November 8 – án született. Édesapja Szvoboda János kőművesmester építési vállalkozó volt. Édesanyja Kovácsik Eteltől kapta utónevét. Édesapját a háború vége felé hurcolták el Pilisszentlászlóról, a megszálló orosz katonák. Az akkor tizenkét éves Etelka soha többé nem látta édesapját, akit ártatlan civilként ragadtak el családjától, és valahol távol családjától jeltelen sírba került. A hajadon leánya a polgári iskola elvégzése után fiatalon állt a közigazgatás

szolgálatába, amit egy életen át igazán szívvel lélekkel gyakorolt. 1952-ben a szintén helyi születésű Gellen Pállal házasságot kötött, amelyből két fiú gyermeke született. Később a Szentendrén vásárolt telken építkeztek, majd új otthonukba költöztek. Etká néni viszont továbbra is szülőfalujában végezte a hivatali munkáját. Számos tanácselnököt szolgált ki, míg végre nyugállományba vonult. Hamvai új lakóhelyének temetőjében Szentendrén kerültek elhelyezésre.

Köszönet énekkarunknak, akik a temetés előtt imával és egyházi énekekkel fohászkodtak lelki üdvéért.

Anka



Krkos Jánosnét, Vanyák Ankát Január 31. - én kísértük végső útjára. Anka szülei a II. világháborút követő lakosságcsere által kerültek az akkori Csehszlovákiába. Anka a jelenlegi Szlovákia területén lévő Ipolyság (Sahy) területén született,

1957. május 21 - én.

Szülei visszaköltözése által került, azok szülőfalujába alig tíz éves korában. 1975. február

8-án Marcis Ferenc atya által kötött házasságot a legősibb, Pilisszentlászlói család sarjával Krkos Jánossal. Házasságukból két gyermek született, és néhány éven belül megépítették családi fészüket, aminek építésén fiatal korukat meghazudtolva derekasan kivették részüket.

Példaértékű házasságban éltek, míg Ankát a jó Isten magához nem szólította.

Ankát szintén Fajcsák Tibor által tartott szentmise és temetési szertartás által kísértük végső nyughelyére.

Kedves Anka szüleid, családod által ősi pilisszentlászlóinak születtél, legyen tehát könnyű Néked ez a föld!

Kétszáz esztendeje hunyt el a kuklói születésű Papánek György



Georgii Papánek, a Hegyentúlon* lévő Kukló (Kuklov) falucskában született nemesi származású fiú, a többi szlovák fiatalhoz hasonlóan a tanulás világát választotta, hogy lelkészként az Úristent és népét szolgálja. Életútja során híres munkájával a „HISTORIA GENTIS SLAVAE” nevet viselő alkotásával szerzett irodalmi elismertséget. Az őt követő generációk számára így őrizte meg kora testamentumát, népe történetét. Papánek - végzettségét tekintve- nem volt történész. Egy művelt idealista volt, aki egy messi, Isten háta mögötti plébánián teljesítette lelkipásztori küldetését. A falucska a mai Magyarországon, a horvát határ mellett található.

A nemesi előjogokkal bíró Papánek nemzetség régóta a Pozsony és Nyitra vármegyékben élt. György híres őse, Pál 1651-ben kapott újfent nemesi kiváltságokat és birtokot III. Ferdinánd császártól, a törökök elleni harcban tanúsított hősiességéért. György 1738. április 1-én Kuklón (Kuklov) született. Alapfokú tanulmányait és a gimnázium első éveit a morva földön lévő Mikulovban /Nikolsburg/ végezte. Itt találkozott elsőként a cseh és morva szerzők, történelemmel foglalkozó írásaival, melyek közül leginkább a Nagymorva birodalom keltette fel érdeklődését. Gimnáziumi tanulmányait Pozsonyban fejezte be. Budán filozófiát tanult, majd Egerben jogtudománnyal és teológiával tette teljessé tudását.

Lelkészi végzettsége további életútjának

meghatározó elemévé vált. Néhány különböző helyen végzett pasztorációja után Olasziba került. Híveivel jóban-rosszban több mint harminc esztendőt töltött együtt.

Szinte hihetetlen, hogy szülőföldjétől távol vetette papírra a szlovák nemzet történetét. Az általa megálmodott szláv királyság történetét a Krisztus előtti IV. századtól kezdődően írta meg. Ettől az időszaktól kezdődően – pontos sorrendben - harminckét szlovák nemzetiségű király nevét tüntette fel, az akkor uralkodó Mária Terézia császárnőig bezárólag.

A Nagymorva birodalommal kapcsolatos nézeteit a „Szlávok kereszténységéről” „címet viselő fejezetben róttá papírra.

Műve alapját elsősorban Cosmas krónikája és a morva történészek írásai jelentették. A fejezet legkiterjedtebb részét Cirill és Metód morvaföldi tevékenysége jelenti. Éppen Papánek érvei nyomán váltak a Thesszalonikiból származó testvérek a Monarchia hivatalos szentjeivé.

Papánek alkotása, a „**HISTORIA GENTIS SLAVAE**” komoly hatást gyakorolt a szlovák értelmiségi rétegre.

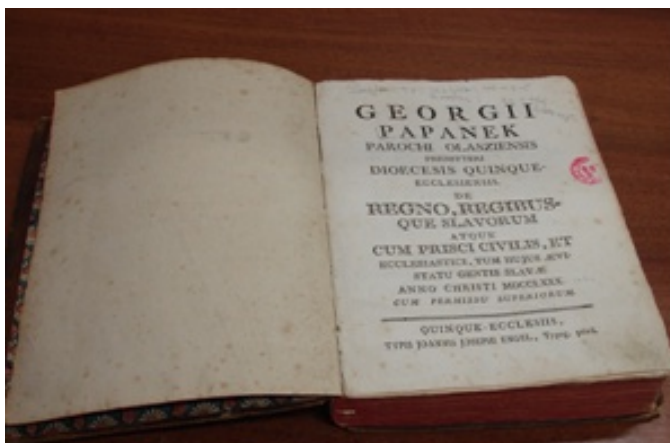
* Hegyentúl, szlovákul Záhorie: A történelmi Pozsony és Nyitra vármegyék területének a Kárpátokon túli, a Morva folyóig terjedő része.

A jezsuita Juraj Sklenártól kezdődően, Juraj Fándlyval, Anton Bernolákkal, vagy Ján Hollyval folytatódóan, a többiek egész soráig. Ludovit Štúr és köre, akik által a szlovákok nemzetté válási folyamata beteljesült, ugyancsak merítettek Papánek történelmi alkotásából.

Nemzettudatunk kialakulásának folyamatában elsősorban önazonosságunk hordozói, a katolikus és evangélikus lelkészek játszottak vezető szerepet.

Egy maroknyi írástudó, akik az egyszerű emberek között terjesztették a szlovákok létének és nemzeti jogainak eszméit. Többségük a legszegényebb vidékekről, Árvából, Kiszucából, Mijavából, vagy Hegyentúlról származott. Apró falvakból, hegyi tanyákról jutottak el a művelődés és a tudomány világába, hogy az Istent és az embereket szolgálják.

A sorban az elsők között állt Papánek György, a művelt, ugyanakkor szerény plébános. Életének



üzenetét, kora testamentumát hagyta miránk a „Szlovák nemzet története” című alkotásával. Napjaink igaz tanulsága, hogy egy nehéz időket, átélő nemzetet egy maréknyi írástudó is megmenthet az eltűnéstől. Bizonyos ugyanakkor az is, hogy a nemzet, melyet saját államukban élő, művelt és öntudatos emberek milliói képviselnek, szebb jövőre ítéltetett.

Szlovák eredetből fordította: Papanek László

Keresztneveink Februári Jeles napok védőszentek

3. BALÁZS püspök vértanú. Meghalt 316 táján. Ünnepe: február 3. Szebasztéban orvosi gyakorlatot folytatott. Jámbor életéért püspökké választották. A keresztényüldözés alkalmával a nép Balázsban látta igazi lelkipásztorát. A hagyomány szerint bárhol fordult meg, mindenütt csodás torokgyógyításokat végzett. Ennek magyarázata a balázsolás, mely nálunk a XIV. Században kezdődött. Így lett Szt. Balázs védőszentje a torokbajban szenvedőnek és az orvosoknak. A 14 segítség-szent egyike.

5. ÁGOTA szűz, vértanú. Meghalt 251. Ünnepe: február 5. Szicília lakói ma is nagy tisztelettel őrzik Szent Ágota emlékét. Szentegyházunk a szentmise kánonjában emlékezik meg róla. A pogány helytartó, mikor hízelgéssel nem tudta a „jó” lányt hálójába keríteni, a legkegyetlenebb kínzásokkal akart célt érni, de Ágota rendíthetetlen maradt. A hóhérok borzalmas munkája folytán teljesen kimerülve, imádságos ajakkal adta vissza szép lelkét Teremtőjének. A kínzó helytartót azzal büntette Isten, hogy a folyó hídjáról lovával a vízbe zuhant és ott lelte halálát. Ágota görög szó jelentése: jó. A Máltai lovagrendpatronája; a takácsok, pásztorok védője, mellbetegek segítője.

14. BÁLINT vértanú. Meghalt: 270. Ünnepe: február 14. Mikor Klaudius császár meghallotta, hogy a foglyul ejtett keresztények közt Bálint pap beteget gyógyít, meg és vakokat tesz látókká

azonnal halálra ítélte. A „Via Flaminian” II. Gyula pápa a szent vértanú tiszteletére templomot építtetett. Szent Bálint a jegyesek, ifjú házasok, utasok, méhészek védőszentje. Segítségül hívják ájulási rohamoknál. Bálint = Valentínus latinul: erőt egészségeset jelent.

24. MÁTYÁS apostol. Meghalt 66. Ünnepe február 24. szökőévben 25. Mátyás apostolt az áruló Júdás a tizenkettedik apostol helyébe Szent Péter ajánlására sorshúzással választották és ő „betelven Szentlélekkel” hirdette az evangéliumot. Működésének színtere Judea és talán Etiópia volt. Elhunytáról csak annyit tudunk, hogy vértanúhalállal fejezte be életét. Tetemét Trierbe vitték, azóta Szent Mátyás a város patrónusa. Neve zsidóul: Mathias: isteni adomány, Szabók, cukrászok, kovácsok védőszentje.

25. GÉZA = Geysa fejedelem. Taksony fia. Magyarországon az ő uralkodása alatt indult meg a térítés és a magyar keresztény királyság előkészítése. Gézának mennyei patrónusa Szt. Viktor (Gyöző). Ünnepe: február 25. Géza bolgár – török szó, jelentése: Főúr.

A tűzifa

Önkormányzatunk szervezésében az arra jogosultak és azok, akik be is adták igényüket igazán szép valóban hasított ölfát kaptak. Sajnos a sok jelentkező miatt nem jutott minden igénylőnek annyi, hogy ezzel meg tudná oldani az egész téli fűtést. Így semmi kár nem érte a rászorultakat, hogy nem tél elején kapták a fát. Tavaszig a jó idő beköszöntéséig még el tudják majd tüzelni. Az igénylők között nehéz igazságot tenni. Jelenleg is kimaradt olyan lakósnk, aki időskorú rokkantként egyedül él, és panaszkodott, hogy ő mégsem kapott a fából.



Halálkanyar

Idén januárban volt hetvenöt éves évfordulója a II. Magyar Hadsereg, Don melletti katasztrófájának. Községünkben is sokan ott áldozták életüket a messzi orosz földön. Egyik barátomtól kaptam egy levélmásolatot, melyet egy fronton lévő ifjú szakaszvezető írt annak idejének a távoli otthonukban lévő édesanyjának. A halála után vitézzé avatott Bányai József géppuskás szakaszvezető, az Osztrogozsszkból való kitöréskor halt néhány nap múlva hősi halált. Aki a szakasza parancsnokaként maradt utolsó, hogy a bajtársait fedezze, életüket mentse.

Drága Anyukám! Nagyon várt válaszlapotokat ma kaptam meg kezeimhez. Nagy sokára jött. Ne várjatok most már tőlem levelet és ti, sem küldjétek...

Az orosz itt valami nagyra készül, mi meg a végsőig kitartunk. Erre esküdtünk meg. Küldtem haza november, 14-én 105 pengőt, abból Ágikának vegyetek keszkenőt. Remélem, hogy Pista öcsém derekasan átveszi a helyemet a családban, neki a zsebórámat hagyom örökül. Neked Anyukám, csak az örökké élő szeretetemet és az utolsó mosolyomat tudom adni. Nagyon szeretlek!

Istentelen hideg van. Itt ülök a géppuskám mellett és a kezem az üres csajkához fagy. Tudom, hogy mire ezt a lapot megkapod, addigra én már nem fázom és elmúlik az éhségem is.

Itt halunk meg. Kérlek, hogy ne haragudj rám! Kezedet csókolja: hű fiad; Jóska”

DINPI közös szolgálat



2018. január 23-án közös szolgálatot láttunk el a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársával Fehér Balázs természetvédelmi örkerület vezetővel.

Övele egyeztetettünk ez évi tevékenységekről közös szolgálatok szervezéséről. Szolgálat során a község belterülete lett ellenőrizve, utána a külterületi erdő részeket jártuk végig ellenőriztük le. Illegális szemétkerakások, megelőzése egyéb természetvédelemmel kapcsolatos bűnmegelőzést folytattunk járőr- tevékenység során.

Továbbra is kéri polgárőrségünk a lakosságot, ha szemét sirt lerakókat látnak környékünkön, jelezzék a hatóságok felé.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Csalók, tolvajok!

Vigyázzon, kít enged be a lakásába! A napokban csalók, tolvajok jártak Pomázon. Műszaki cikkeket kínáltak eladásra, majd az idős sértett figyelmét elterelve loptak. Ne dőljön be nekik, és semmiképpen ne engedje be őket! Ha éppen akkor nem is károsítanak meg minket, alkalmat adunk, hogy felmérjék a terepet, és később betörjenek. Kérjük, ha ismer olyan idős, nyugdíjas, elesett, magányosan élő személyt, Ön is figyelmeztesse Őket!

**NE HAGYJUK MAGUNKAT
MEGTÉVESZTENI és VIGYÁZZUNK
EGYMÁSRA, VIGYÁZZUNK AZ IDŐSEKRE!**



forrás: Pomázi Polgárőrség



Mihics József részére
Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

2009 Pilisszentlászló
Petőfi Sándor u. 1.

Tisztelt Elnök úr!

Ezúton is szeretnénk megköszönni azt az október 21-22. között nyújtott önkéntes segítséget, amellyel helyi szervezetként nagyban hozzájárultak a *Pilisi Bioszféra Rezervátum* területén indított nagyszabású kutatásunk sikeréhez.

Egyúttal köszönjük a felajánlást is, mely szerint egy lehetséges későbbi forduló esetén ismét számíthatunk az Önök segítségére.

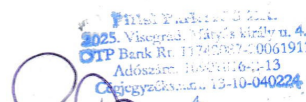
Eredményekben Gazdag Új Esztendőt kívánunk!

Budapest, 2017. december 19.

Tisztelettel:



Füri András
Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság
igazgató



Zambó Péter
Pilisi Parkerdő Zrt.
vezérigazgató

Kigyulladt egy családi ház

2018. január 28-án vasárnap 17-óraig volt két fő gépkocsizó járőrünk szolgálatban polgárőrségünkötől. 18.-óra 13-perckor állampolgár jelentette az ÖTE felé, hogy a Béke utcában ég egy ház, a Jánosik kocsmából többen oda mentek segíteni.

Több fővel a helyszínre mentünk ahol tapasztaltuk, hogy állampolgárok egy főt pokrócba csavarva hoztak ki az udvarról. Az ott lévők elmondták, hogy gázpalack is van bent az épületben.

A 112-es segélyhívón a fentiekéről az ügyeletet értesítettük, illetve a kiérkező hivatásos tűzoltók érkezéséig a helyszínt biztosítottuk. Nagyon hamar nagy erővel vonult ki a Szentendrei hivatásos tűzoltóság, akik a mentést, oltást megkezdték. Sajnos a másik személy életét már megmenteni nem tudták. A kint lévő Szentendre Rendőrkapitányság járőrei megköszönték segítségünket és engedélyükkel a helyszínről, eltávoztunk.

Korábban már két esetben intézkedett polgárőrségünk a fent említett ingatlanál.



*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Értelmetlen kérdések

A régi közmondás szerint: „Értelmetlen kérdésre égben sincs felelet.” A kérdések sugallják a választ. Ha úgy tesszük fel őket, hogy ide lehet – e szállítani Kínából bármit? A válasz igen. Rossz kérdésre csak rossz választ lehet adni. A kérdést viszont jól is fel lehet tenni: „Elő – lehet – e bármit állítani országon belül? Erre is igen a válasz, de ez egy jó kérdés jó válasszal. Jelenleg Kínából érkeznek a féltonnás sírkövek, pedig minden falusi sírköves elő tudja állítani őket szállítás nélkül helyben is. Ehelyett már a matyó hímzés is Kínából érkezik, akárcsak a kalocsai vagy a palóc. (A palóc szó szláv jelentése a lengyel polák és ukrán polovec szavakban is „mezei”. Poláci – mezeiek. Így nevezik magukat a lengyelek. Ahogy mi magyarok, ők is alföldi emberek.) Szó szerint mindent ide lehet szállítani a világ túlsó végéről is, de szinte mindent le lehetne „gyártani”, akára saját házunkban is. Mint már említettem szlovák

származású nagyapám vasutas állomásfőnök volt. Emellett a család cipőit is és bútorait is maga készítette. A ruhákat pedig a felesége.

A kínaiak is tudnának „elnyűhetetlen” lábbeliket gyártani, de a reklamáció, megoldhatatlansága miatt „eldobhatókat” termelnek. A hajdani „Tisza cipőgyár” ezt nem tehetné volna meg. A migrációval kapcsolatban is a rossz kérdéseket, leföli a „Nyugat”

= „Át lehet – e adni Európát a sötétbőrűeknek? „Rossz” kérdés! A kérdés helyesen így hangzik: Meg lehet – e védeni az európai nemzetállamokat a gázoló, lövő, robbanó, késelő területfoglalóktól, megszállóktól? Jó kérdésre jó válasz: IGEN!

Tisztelettel: Losonci Miklós, mérnök-tanár

Levelezés

Tisztelt Lakótársak, Földtulajdonosok!

Az elmúlt évben Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete több olyan határozatot is hozott, amely érinti a külterületi ingatlanok tulajdon viszonyát. Ribnyicska, ezt követően legutóbb a „futballpálya környéki ingatlanok” megvásárlásának szándéka. Ezzel nem is lenne gond, probléma. Az Önkormányzat vételi, csere ajánlata viszont arcpirító és pofátlan!!! Szeretném nyomatékosan felhívni minden érintett ingatlan tulajdonos figyelmét: A magántulajdon az Alkotmány alaptörvény szerint sérthetetlen. Bármennyire is próbálkoznak a helyi hatalom gyakorlók kisajátítási eljárás megindításának víziójával nyomást gyakorolni Önökre, ez nem lehet sikeres részükről, ha nincs korrekt egyezség. Az egyéni és közérdeknek valahol illő lenne találkozni. Csak érdekességként említeném meg, miszerint minden esetben csak és kizárólag a jelenlegi belterületi község határ közvetlen szomszédságában vagy annak közelében indulnak be spekulációk. Az őslakó földtulajdonosok majd kapnak filléreket, a „nadrágos” bonyolítok, pedig megint jól teletömik a zsebüket, arany forintokkal. Ezt csak közös összefogással lehet megakadályozni, akár perközösségben a későbbiek során. Ne bízzuk jövőnket másokra, ne éljük fel azt, amit Őseinktől megörököltünk, inkább őrizzük meg unokáinknak.

Pilisszentlászló, 2018. 02. 04. Dombai József

Üdv, Néked Joco!

Mivel magántulajdonról van szó, és Te magad írod, hogy az, sérthetetlen, ebből azt a következtetést vonom le, hogy senkitől sem lehet „RÁKOSI” módszerével elvenni. Aki meg úgy érzi, hogy tisztességes ajánlatot kap, és el akarja adni, akkor ahhoz másnak beleszólása nincs. A leveled ezért csak tájékoztató jelleggel bír, amiért viszont köszönet jár.

Üdvözlettel, Rudolf.

Tóth Attila polgármester
részére

Polgármester!

Az elmúlt napokban sajnos egy újabb tüzeset és ebből adódó halálos baleset történt falunkban.

A Béke utca 21 számú lakótársaink már hosszú ideje igen mostoha körülmények közt éltek.

A leéget lakóingatlan a község házától nem több mint 100 méterre található.

Tudomásom szerint a Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület a Szentendre Rendőrkapitányság járőreivel közösen lakossági bejelentés alapján helyszínelést is tartott, már 2017. december 31. - én.

Első sorban köszönet illeti az önkéntes lakótársak oda figyelését és gyors reagálását.

Ugyanakkor szeretném Önt arról megkérdezni mint a falú Polgármesterét, milyen intézkedéseket tett annak érdekében, hogy ez a sajnálatos tragédia elkerülhető legyen.

Várom megtisztelő válaszát.

Dombai József

Üdv, Néked ezt a levelet még időben kellett volna az Illetékeseknek küldened. Ez így már: „veszett balta nyele”!

Üdv.: Rudolf

Polgármester Úr, Tisztelt Képviselő-testület!

Pilisszentlászló község 43 köbméter tűzifát kapott a szociálisan ellátásra szorultak támogatására. Tudomásom szerint az igényelt és támogatott tűzifa mennyiséget a Pilisi Parkerdő Zrt már 2018 év november elején biztosította Pilisszentlászló Önkormányzatának és ezen keresztül a rászorultaknak. Úgy tudom a tűzifa még mindig az erdőben, ázik, miközben meg lehet a rászorultak, fáznak.

Ne felejtsek, aki gyorsan ad sokat ad!

Ha ilyen szépen haladnak talán március idusát követően húsvétra mindenki megkapja gyönyörű

napsütésben a 4-5 talicska fát.

A mai testületi ülésen szerettem volna Önöknek ezt személyesen is elmondani, de a sajnós, mint lakó nem tudok részt venni. Gondolom, ennek különösen örülnek.

Üdvözlettel: Dombai József

Kedves Joco!

Minden kérelmező megkapta, tüzelőjét. Még bőven el is tudja fűteni. Ezek szerint a fenti leveled, már tárgyalanná vált!

Üdvözlettel, Rudolf

Kedves Barátom, Rudkó!

"Nem vagyok én anti Krisztus".

Sajnos megszakadt a ma délutáni telefonbeszélgetésünk.

De, az írás megmarad, a szó elszáll vagy fordítva.

Ezért leírom Néked.

A mai napon újra és ismételten engem vegzált egy ős tót, szlovák lakótársunk valami Hajdúszoboszló kirándulás tárgy körében. Ezt az illetőt a magam módján elküldtem a MELEGEBB éghajlatra.

Alapvetően kívánom leszögezni, hogy minden olyan programot támogatok, ami a pilisszentlászlói és a pilisi szlovákság összetartását segíti elő.

Különösen örültem annak, amikor unoka öcséddel Pásztón és Hollókőn, a Zarándok úton, mint nem Pilisszentlászlón lakóval volt alkalmam találkozni, mint sok mindenki mással Szentendréről, akiknek mégis van némi Szentlászlói kötődése.

Tiszta vizet a pohárba!

A "sajátjaink"-nak köszönhetően tartunk, itt ahol tartunk.

Lehet, mi vagyunk az utolsó MOHIKÁNOK ?

Végül zárásként.

A genetikának vannak nagyon szigorú szabályai, miszerint a szerzett dolgok nem örökíthetőek, ezért soha nem fordulhat elő az, hogy egy levágott farkú kutyának a kölykei fark nélkül szülessenek!

Üdv.: Joco

Üdv Néked, Joco!

Az okos, jó indulatú észrevételezés nem „antikrisztusi” kategória!

A levágott farkú kutyák, és azok kölykeivel való genetikai érvelés, azonban meghaladja amúgy is enyhe képzelőerőmet.

Üdv, Rudolf

Tisztelt Képviselő Urak, kedves János és Imre!

A 2018. január 23. Képviselő-testületi ülésen volt egy "sürgősségi" indítványotok.

A Képviselő-testület a 2/2018.(I.23.) Kt. sz. határozta szerint az előterjesztések meg lett szavazva.

Ezzel nekem nincs semmi problémám, de viszont jó lenne tudni, hogy konkrétan mit takar az elfogadott határozat. Az igaz, hogy fel vannak sorolva különböző hrsz. ingatlanok, bérbevételek és még egyéb más elképzelések.

Tekintettel arra, hogy jelenleg az előterjesztések érdemi és indoklási része Pilisszentlászló honlapján nem található. Tisztelettel kérlek benneteket, küldjétek meg részemre. Zárójelbe szeretném megjegyezni az sem ártana ha a község lakossága is megismerhetné ezt.

Végül, de nem utolsó sorban az sem lenne olyan nagy baj, ha kapna az ISTEN adta nép arra valami indokolható magyarázatot mi indokolta a sürgősséget.

Baráti üdvözlettel: Dombai Józsi!

Kedves Joco! Amennyiben ez valóban így van, ahogy leírtad, akkor valóban jogos, és a falu szempontjából is hasznos az észrevételezésed.

Üdv, Rudolf

Szia Rudi!

A Szent László szobron Kabar atya által elhelyezett felirathoz hasonló szlovák felirat elhelyezésére annak idején Bárkányi Zoltán figyelmeztetett de egyúttal segítő szándékkal is viszonyult: felkérésére Fuhl Imi Papucsek Gregor közösen írtak verset, melynek szövegét mellékelem.

Azon kezdtem el dolgozni, hogy ezt a feliratot az Önkormányzat idén helyezze el a szobornál.

Első körben, mint a szlovák önkormányzat elnökét, helytörténészt és írók szeretnélek megkérdezni, hogy ez a feladat számokra megfelelő lenne-e.

Üdvözlettel,

Gyuri

dr. Illés György

alpolgármester

Pilisszentlászló

Kedves Gyurika!

A Barkányiék által tíz évvel ezelőtt elküldött

szöveget megőriztem és a megbeszéltek alapján, Krkos Attila, mindenhez értő polihisztorunk által márványtáblába vésettem és Fajcsák atya hozzájárulásával szintén Attila ügyes kezei által a mellszobrot tartó pillérre került elhelyezésre.

Üdv Néked, Rudolf

Kedves Rudi!

Nagyon örülök, lényeg hogy elkészült!

Üdvözlettel,

Gyuri

Beszámoló

Amely készült, a Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2016 év ténykedéséről.

Január: Január 1-én délután Legnagyobb szlovák származású népi költőnk, Petőfi Sándor születésének évfordulójának tiszteletére megemlékezést tartottunk a szlovák házban szlovák nyelven. A felmerülő költségeket magunk fedeztük.

Január 16-án a negyed évszázadig hitéletünket szolgáló Kabar atyánk temetésének és az utána rendezett AGAPÉ oroszánrészt szlovák énekkarunk intézte. Településünket pálosok alapították, ezért **január 20-án** szerdán Márianosztrán a pálosok bazilikájában Boldog Özséb névnapjának tiszteletére tartott szentmisére való meghívásnak eleget téve, szlovák egyházi énekekkel lépett fel énekkarunk. Az útiköltséget magunk fedeztük.

Február: február 6-án a Pilisszentkereszt szlovák önkormányzattal közreműködve részt vettünk az immár IX. Fánkfesztivál megrendezésében.

Február 14-én Szent Cyrill és Metód szláv apostolok tiszteletére Pilisszentkeresztben tartott szent misén énekkarunk szlovák egyházi énekekkel lépett fel. **Február 21-én** vasárnap a szlovák nyelvű szentmisét követően lelepleztük Vasváriné Bumbera Margit iskolánk falára elhelyezett emléktábláját. A néhai mindenki Margit nénije fél évszázadon át, tanította elődeinket igen nagy

türelemmel a csodálatos magyar nyelvre.

Március: A Nemzetközi Nőnap alkalmából **március 5-én** énekkarunk meghívást kapott Kóspallag, szlovák nemzetiségi önkormányzatától. Az utazási költséget szlovák önkormányzatunk fedezte. **Március 15-én** Vasvári Vilmos 1956 szabadságharcosunk, községházánk falára elhelyezett, emléktáblájának 10 évfordulójára rendeztünk ünnepséget. Melyen énekkarunk az alkalomhoz illő dalokat adott elő szlovák-magyar nyelven.

Április: Szlovák önkormányzatunk kirándulást szervezett **Április 29-én** Szlovákiába és Lengyelországba. A kirándulásra meghívtuk azokat a személyeket, akik a közösségi rendezvényeink aktív segítői. A kirándulási költségekből az utazás terhéért, szlovák önkormányzatunk viselte. Húsvétkor számos szlovák énekkari tagunk a passiójáték előadásában fellépett.

Május: néhai Juraj Migas Szlovákia magyarországi nagykövete, akit igen szoros kapcsolat fűzött a pilisi szlovák ajkú településekhez Pilisi Szlovákok Központja – Szlovák ház falán, **Május 1-én** vasárnap emléktáblát avattunk. Az igen nagy eseményen énekkarunk példaértékűen szerepelt. Szintén Májusban részt vettünk a már tradicionálissá vált immár VIII. Pilis Túrán. A

hegytetőn történő ünnepi műsorban énekkarunk szlovák népdalokat adott elő. **Május 27-én** szlovákiai Tarhely városából nemzetközi haluska fesztiválra kaptunk meghívást. A 18 meghívott ország összesen 45 csapatot indított. A csehek és lengyelek után az előkelő harmadik helyett foglaltuk el. Ezt a „kiruccanást” szintén saját költségükön tettük meg.

Június: Kóspallag meghívására részt vettünk a 19. Szlovák Nemzetiségi találkozón. Az útiköltséget és a rendezvénnyel kapcsolatos egyéb költségeket szlovák önkormányzatunk viselte. **Június 21-én** részt vettünk a Szent-Iván – éji ünnepségen.

Július: A szentendrei szlovák önkormányzattal közösen részt vettünk a Mátraverebélyi szentkúthoz rendezett zárandoklaton. Szentendrán a Turul szobor avatásán részt vettünk és szavalattal felléptünk. Július utolsó vasárnapján néhányan részt vettünk az 50. Nógrád - megyei nemzetiségi találkozón. Jozef Viktorín szlovák író, nyelvvelő visegrádi plébános emléktáblájának avatásán részt vettünk az ünnepélyen és koszorút helyeztünk el.

Augusztus: Pilis legkisebb településén tartott Nemzetiségi találkozón nem csak részt vettünk de munkánkkal és élelmiszerekkel is segítettük. Az utazást és a járulékos költségeket szlovák önkormányzatunk viselte. **Augusztus 4-én** ott voltunk Hattinger Gábor ruszin író – költő és nemzetiségi politikus, a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke temetésén. Bányásznapi Testvértelepülésünk Mogyorósbánya Szlovák Önkormányzata meghívására részt vettünk és a tradicionális bányásznapi ünnepségen felléptünk, illetve koszorút helyeztünk el a bányásznapi ünnepségen. Szlovák rendezvény: Szentendre Szlovák Önkormányzat meghívására énekkarunk fellépésével emelte a rendezvény hangulatát.

Szeptember: Hangversenymaratón Pilisszentlászlón Nyitott Templomok napja A rendezvény oroszánrészét A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és annak nefelejes énekara intézte. A Pilisszántó által rendezett Pilis asztalánál egyél, igyál, mulass rendezvényre, a Terhelyi győztes csapatunk is meghívást kapott és „sztrapacskájával” a huszonegy induló csapat

között igen nagy sikert aratott. Az utazási költséget szlovák önkormányzatunk fedezte. Pilisi őszi Pilisszentlászlón a már szintén tradicionális rendezvényt Pilisszentlászló Önkormányzata a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal anyagiakkal és munkával karöltve együtt szokta megrendezni, így volt ez 2016. – ban is.

Október: Sokévnnyi kihagyás után ismét Bérmálás volt községünkben, melynek lebonyolításában az önkormányzattal karöltve nemzetiségi önkormányzatunk is részt vett. Ha hétvége, akkor Szlovákia. A szlovákiai kapcsolatainkat ápolandó Érsekújvárra utaztunk, és a megbeszéltek alapján nagy tisztelettel vártak minket az ősi ferences rendi templomban részletesen megismertették velünk Érsekújvár történetét. Közös megemlékezés hőseinkre. Községünk polgárörségével közösen emlékeztünk meg a háborúban elesett hőseinkről, melynek keretén belül énekkarunk vezetésével alkalomhoz méltó énekeket énekeltünk. Zárandoklat Tibor atyánk szervezésében felvidéki zárandoklaton vettünk részt.

November: Énekkarunk igen jó kapcsolatban van a Pákányi Matica Slovenska kulturális szervezettel. Ennek keretén belül énekkarunkat is meghívta a kulturális rendezvényére. Hogyan tovább szlovákok Pilisszentkereszten tartott országos rendezvényre Községünk szlovák önkormányzata is meghívást kapott és részt vett a rendezvényen. Tradicionális konferencia **november 3-án** ismét sor került a szlovákság aktivistáinak Hronec településen való találkozósa, Ahol szlovák önkormányzatunk is képviselte magát.

December: December 6-án a Kóspallagi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat meghívására énekkarunk vendégszerelésre utazott az Adventi ünnepi műsorra. Országos szlovák kulturális találkozó Békéscsabán, szlovák önkormányzatunk „Pilis alatt ott a mi világunk” című könyvvel és még számos egyéb irodalmi alkotással képviseltette magát.

Franyó Rudolf

Humor

CSAK AZT VÁGTUK KI, AMI KI VOLT JELÖLVE

A kerületvezető erdész bejelölte a növendékfokozó ritkításnál jövőre kivágandó fákat.

A kijelölt területtel szomszédos erdőrészen dolgozott János bácsi barátjával.

A száraz fák kivágására kaptak engedélyt az erdész, ismerősüktől, amit majd kedvezményes áron hazavihetnek.

Igen ám, de kevés volt akkoriban a száradékfa, ezért átmentek a szomszédos erdőrészbe és pótolták a szükséges mennyiséget.

Észrevette ezt az erdész és megdorgálta őket.

- De hát kedves erdész úr! Próbáltak védekezni, adván az ártatlant.

- Mi csupán azt vágtuk ki, ami be volt jelölve.

- Az igaz, hogy be volt jelölve, de nem maguknak.

- kiabált velük a kerület erdésze.

A VAK LÓ

Pista bácsinak volt egy öreg lova, amely egyik szemére nem látott.

Elment vele rőzsét fuvarozni az erdőbe, ahol nekiment egy útra lehajló vastag ágnak, ettől félre rántotta a szekeret, amely kereke ráment egy tuskóra, majd felborult.

A kocsi tetején ülő Jankó sérülés nélkül megúszta a kocsi borulását.

Mikor föleszmélt, ijedségében megjegyezte:

- Pista bácsi, a Szikra (ez volt a ló neve) vak az egyik szemére!

- Nem vak az, fiam csak bátor!

A CÁP

Régen virágzott a kecsketartás falunkban, de a környező hegyi településeken is.

Az akkori szólás-mondás szerint a szegény ember tehenének is hívták a kecskéket.

A kecskebakot, vagy eredeti nevén cápot nem tartott mindenki. Azt eleinte a község, majd később némely család biztosította némi pénzért, de inkább ellenszolgáltatásért.

Lajoskát elküldte édesanyja, vinné el komájukhoz

fedeztetni Viola névre hallgató kecskéjüket.

Nos, Lajoska elkísérte kedves játszótársát keresztapjáiékhöz, ahol meglátta a utca szintjénél jóval magasabb udvaron fát, hasogató keresztapját.

Már az utcáról elkezdte kiabálni.

- Keresztapapa, keresztapapa, a mama üzeni, nem izélné - e meg Violát!?

A humoros keresztapa jól tudta miről van szó, de annak ellenére hazaküldte keresztfiát az alábbi szavakkal.

- Fiacskám, vidd haza Violát, és mond meg édesanyádnak, kérje meg erre édesapádat.

NÁNDOR BÁCSI, ALSZANAK - E

Nándi fiatal korában nagyon szorgalmas, jó fizikumú kaszás hírében állott.

Versenyeztek is munkájáért, ami hajnaltól késő estig tartott. Leginkább Nándor bácsiéknál szeretett dolgozni.

A késő esti italozás után elfogyott Nándi pénzecskéje.

Büszkesége nem engedte a fröccs, hitelbe való fogyasztását.

Elindult hát Nándi bácsihoz, aki a kocsmában lakott.

Odaérvén az udvarhoz, nem látott fényt az ablakban. No, ezek már alszanak – gondolkodott.

Vagy tán mégsem? – folytatta gondolatmenetét, majd megzörgette szobájuk ablakát.

- Nándor bácsi, alszanak? – kérdezte bátortalanul.

- Dehogy alszunk, Nándikám! - válaszolta a kérdezett.

- Akkor jó, mert szeretnék kérni egy százast. (ami akkoriban egy napszámber volt.)

- Jaj, Nándikám, mit képzelsz, ilyenkor, amikor már rég alszunk, jössz pénzt kérni?

A BÍRÓ KÉRDEZ

- Miért akar elválni?

- A férjem úgy bánik velem, mint egy kuttyával.

- Talán veri is?

- Nem, de azt akarja, hogy hűséges legyek.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságán polgári természetőr vizsga

A polgári természetőr munkáját önként vállalja, díjazást nem kap érte. Főként az őrzési feladatokban működik közre, de a védett természeti értékek megőrzésében is önálló szolgálatot tehet

előtt polgári természetőri minőségét az érintettel közölni, magát szolgálati igazolványa felmutatásával igazolni, az észlelt jogellenes helyzetet vagy cselekményt, továbbá a védett



esetenként. A polgári természetőrök munkáját állami természetvédelmi örök irányítják.

A polgári természetőr-jelölteknek egy tanfolyam elvégzése után vizsgát kell letenniük. A tananyagot, amely főként jogi és általános természetvédelmi tartalmú, a Nemzeti Park Igazgatóság bocsátja a jelentkezők rendelkezésére. Emellé még hét tájegység ismereteit is számon kéri.

Polgári természetőr a feladata ellátása során köteles: szolgálati jelvényét és igazolványát magánál tartani. Fellépése során határozottan és udvariasan eljárni, a védett természeti területre látogatók figyelmét – szükség esetén – felhívni a természetvédelem szabályainak megtartására, számukra tájékoztatást adni. A jogellenességre, illetve a jogkövetkezményekre, való figyelmeztetésre, valamint a távozásra, történő felszólításra vonatkozó jogosítványa gyakorlása

természeti érték vagy terület veszélyeztetettségét vagy károsodását az igazgatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

Egyesületünk 10-tagja polgári természetőr vizsgát tett. 2017. december 5-én 3 fő 2018. január 16-án 7-fő tett eredményes vizsgát. A vizsgára való felkészülés érdekében a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságon, tanfolyamon kellett részt vennünk. A vizsgán szigorú bizottság előtt kellett számot adni a felkészültségünkről. A vizsga elején három tételt kellett húzni, némi felkészülés után szóban előadni a tételt, majd a vizsgabizottság záporozó kérdéseikre kellett válaszolni. Aki eredményes vizsgát tett, azokkal megállapodást írt alá a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015